

ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΞΕΝΙΚΟΥ ΕΙΔΟΥΣ *Potamopyrgus antipodarum* (Gray, 1843), (*Gastropoda, Hydrobiidae*) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΡΑΔΕΑ ΚΑΝΕΜΜΑ¹

Το είδος *Potamopyrgus antipodarum* (Gray, 1843) (Prosobranchia, Hydrobiidae) είναι ένα ωζωτοκόκο παρθενογενετικό γαστερόποδο που διαβιεί σε γλυκά ή υφάλμυρα, στάσιμα ή ρέοντα νερά. Το είδος είναι ιθαγενές της Νέας Ζηλανδίας και η πρώτη αναφορά της παρουσίας του στην Ευρώπη, ως *Hydrobia jenkinsi* (Smith, 1889), προέρχεται από τη Μεγάλη Βρετανία. Το *P. antipodarum* θεωρείται εισβολέας και έχει εξαπλωθεί στο μεγαλύτερο μέρος της βόρειας και κεντρικής Ευρώπης, σε διάφορες Βαλκανικές χώρες αλλά και σε χώρες της Μεσογειακής λεκάνης καθώς και στην Τουρκία. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν αναφορές για την παρουσία του είδους στην Ελλάδα.

Σε εκπαιδευτική εξόρμηση στην Αιτωλοακαρνανία τον Νοέμβριο του 2007, έγινε δειγματοληψία στη λίμνη Τριχωνίδα καθώς και σε παρακείμενο αβαθές ρυάκι αργής και μόνιμης ροής, με σκοπό τη μελέτη της κοινότητας των επιφυτικών υδρόβιων μακροασπονδύλων. Από τη λίμνη Τριχωνίδα και σε βάθος 1-3m συνελέγησαν, με τη χρήση δράγας, 500g βλαστών του υδρόβιου μακροφύτου *Myriophyllum spicatum* L. ενώ από το ρυάκι συνελέγησαν με το χέρι 500g ριζών του υδρόβιου μακροφύτου *Nasturtium officinale* R. Br. Τα υδρόβια μακροασπόνδυλα απομακρύνθηκαν από το φυτικό υλικό με τη χρήση λαβίδας (και τη βοήθεια στερεοσκοπίου) και συντηρήθηκαν σε διάλυμα αιθανόλης 80%. Στο εργαστήριο έγινε η ταυτοποίηση του είδους με βάση τα χαρακτηριστικά του γεννητικού συστήματος των αρσενικών και των θηλυκών ατόμων αλλά και τα χαρακτηριστικά του κελύφους.

Επί των βλαστών του *M. spicatum* ανευρέθησαν 51 άτομα του είδους *P. antipodarum* (53,1% του συνόλου των γαστεροπόδων) και επί των ριζών του *N. officinale* 281 άτομα του είδους *P. antipodarum* (57,8% του συνόλου των γαστεροπόδων). Τα αρσενικά ήταν μόλις το 22% του συνόλου των συλλεχθέντων ατόμων. Διαπιστώθηκαν άτομα όλων των ηλικιών καθώς και θηλυκά άτομα με ώριμα έμβρυα.

Πιθανός τρόπος εισβολής του *P. antipodarum* στην Ελλάδα θεωρείται η παθητική μεταφορά του από άλλες χώρες μέσω των πολυάριθμων μεταναστευτικών υδρόβιων πτηνών που διαχειμάζουν ή αναπαύονται στην Τριχωνίδα.

Τομέας Οικολογίας & Ταξινομικής, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 15784 Αθήνα, E-mail: kradea@biol.uoa.gr